

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytözsékséknél.

Titkári jelentés

a székesfehérvári kath. körök 1902-ik évi működéséről.

Írta és a kath. körök közgyűlésén felolvasta:
Dornis István, titkár.

Méltóságos és Főtisztelendő Püspök-Védnök Ur!

Méltóságos Gróf-Elnök Ur!

Mélyen Tisztelt Közgyűlés!

A múlt év őszén lenn járt Rómában P. Auracher, a bajor kapucinusok provinciálisja. A pápa magánkihallgatáson fogadta a buzgó s főleg társadalmi téren kiválóan tevékeny szerzetest és beszélgetés folyamán egyszerre csak így szólította meg: „Jársz-e fiam katolikus egyletekbe?” S midőn P. Auracher igennel felelt, a pápa megdicsérte őt: „Jól cselekszel, fiam” — mondá. Majd megemlítette, hogy nemrég tisztelegtek nála a francia püspökök, kiknek szintén szívükre kötötte az egyleti életet. „Mondjátok meg papjaitoknak — szól hozzánk — hogy ne csupán prédikálnak, hanem menjenek is az emberek közé, keressék fel a híveket, ahol még feltalálhatók és tömörítsék őket katolikus egyletekbe, hogy megújuljon a hitbeli élet.”

Tehát: „Roma locuta.”

M. T. K. Pétert azért állította az Údvizítő a Sion ormára, hogy nézzen, lásson, szöljön, tanítson, vezessen. És ha a pápa a társadalmat fenyegető szocialis bajok egyik fő forrását abban látja, hogy a papság az egyesületi téren hosszú időn keresztül csak nagyon keveset, vagy éppen

semmit sem tett, gondolom, felesleges, hogy én az ő szavait kommentárral kísérjem. Nem is teszem ezt, sőt az egyház főpásztorának szavaiból szinte önként folyó és mindenki által érthető következtetésekre sem akarok reámutatni. Csak azt látom s a lelkeim örül rajta, hogy Krisztus földi helytartójának tetszik a mi munkánk, a katolikus körök munkája, azt üdvösnek, mi több szükségesnek tartja, s ezt én elég kárpótlásnak tartom mindazon félreértésért s talán — esetleg félremagyarázásért, melylyel a katolikus körök működése — főleg kezdetben bármely oldalról találkozott.

M. T. K. Ha az apostolok akkor, midőn lelkük az Isteni kegyelem melegétől áttűzesedett, ott maradtak volna abban a teremben, melyet, ha más nem, de a Szentlélek csodás megjelenése bizonyára templommá tett és sz. Péter vezetése alatt nem mentek volna ki az utcára, nem keresték volna a vásári zajban nyüzsgő tömeget ott, ahol az található volt, a piacon, gondolom, az Egyház sohasem terjedt volna el. És ha eddig sejtettem azt, hogy mindazok lelkében, kik hivatásukat ma abban keresik, hogy a hitközöny piacán tölongó, tévelygő lelkeket a társadalmi akció révén felkeressék, hogy őket Krisztushoz visszavezessék; mondom, ha eddig sejtettem, hogy ezek lelkében, Isten kimondhatatlan kegyelméből annak az első pünkösdszopi isteni szeretetnek egy szikrája ég, melynek csak egy jelszava van, az, hogy „mindenkinek mindene legyen, hogy mindenkit megnyerjen; úgy ma biztos vagyok

erről, hiszen Péter utóda mondotta. Azé a Péteré, ki a templom ajtajában ülő sánta koldust előbb meggyógyította s csak azután vitte be magával a templomba, s gondolom, nem vétek az igazság ellen, ha azt mondom, hogy ma is sokan, nagyon sokan vannak, kik a templom ajtajában — talán azon is kívül — ülnek beteg, gyógyulásra várva. Ne várjuk, hogy ezek bennin be fognak menni a templomba: kívül kell őket felkeresnünk, ottkűnn meggyógyítanunk, hogy: „megújuljon a hitbeli élet.” S mikor M. T. K. az Egyház fejének e nagyfontosságú iktetére be mutattam, egyuttal el is jutottam jelentésem bevezető részének végéhez. A katolikus körök munkájának igazolására többet mondanom, dicséretére egyebet felemlitenem, azt hiszem, felesleges. Azért a krónikás tollát veszem át s megpróbálom dióhéjban előadni utolsó egyleti évünk történetét. Istennek legyen érte hála, sok örömdetes és csak kevés fájdalmas vagy szomorú esemény van felírva e történet lapjaira.

Az emberi szív sajátja, hogy nem szeret sokáig időzni a szomorú események szemléleténél. Én is ezért szentelek először pár sort a fájdalomnak. . . . Nagy halottja volt ez évben m. t. k. a székesfehérvári katolikus körnek. Dr. Major Ferencet magához szöllította az Ur, hogy megjutalmazza földi fáradozásait. „Tempore brevi explevit multa” mondja az egyház az ilyen, életük virágában elköltözött hűséges gyermekeiről. A haza egy ideális lelkületű fiát, egy nemes

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓTÁRCAJA.

Finom lelkek.

— Rajz. —

(Vége.)

— Ha megengedi, méltóságod, hogy Malvine meglátogassa néha a kis Edithkét, majd fog neki szépen énekelni, mert jó ám, ha a kis leány füle hamar hozzászokik a szép finom hangokhoz.

Ó, örülök . . .

Ah, csak egyszer szerencsétlenné bennünket a méltóságos asszony — hiszem is, hogy lesz szerencsénk — és meg fogja látni, mily kellemesen elmulatatjuk. Clarisse fel fogja olvasni saját szerzésű költeményeit, melyekért három elsőrangú fővárosi lap versenyez. Ó, azok a szerkesztők! Fogalma sincs annak, a ki nem él benne, mily erőszakosak azok a művelt, finom szerkesztők! A kiről tudják, hogy kitűnő író — mond csak Clarisse — annak egy perc nyugtot nem hagynak. Persze, érdekükben áll, hogy egy jobb költemény disztse és emelje lapjukat. Aztán, méltóságos asszony, az irodalomban ma nagy a sülyedés. En tudom ezt, Clarisse nagy írakkal áll levelezésben. Es nem is sejtí senki, hány éjszakáját rabolja el egy-egy szerkesztői izenet „Ignorantia”-nak. Ez az álneve, mert má már csak álarc mindenben, nyíltság, őszinteség, őh, jobb halgatni.

— Ah! — sóhajtott Clarisse.

— Szép, nagyon szép! — bölintott Gerőfiné.

— Ó, van a mi házunkban művészet, tudomány, de van háziasság is. Matild leányom született háziasszony. Első, a ki hajnalban fent van. A cseléd, őh az borzasztó lusta népség, elaludna délig . . .

— Ugyan mama — rántja meg Matild a szabadnyelvű édesmama szoknyáját — ne beszélj már annyit.

Dicsőfőné egy szempillantással elhallgattatja leányát. A beszélés joga a mamát illeti.

— Matild tud mindenféle kézimunkát. Királyi csipkék, fejedelmi himzések. Ó, csak egyszer látna, micsoda himzések! A kézimunkakiállításán — mond csak Matild — mit nyertél?

— Hadd el mama, nem érdemes annyira dicsekedni vele. Össze is léptem azt az oklevelet.

— Mit? — vágott közbe dühös pillantások közt és ajkait harapdálva Dicsőfőné — hát az az aranyérem, az nekem semmi? Persze, neked egy aranykorona kellene, te hű, te!

Kár, hogy a társaság úgy belemerült a beszélgetésbe, hogy Dicsőfőné szavait nem hallotta más, mint a méltóságos asszony, így az aranyérem továbbra is titok maradt. Ó, pedig mennyire emelheti vala ez a Dicsőfőné leányok érdemeit!

Gerőfiné kiválasztott egy szép tearózsát abból a csokorból, melylyel őt a Kőr megtisztel és átnyújtotta Malvine-nak, a kinek még nem volt mellcsokra.

Malvine, te azt a remek rózsát örökre meg fogod őrizni. Örök emlék lesz a méltóságos asszonytól.

Malvine kisasszony pedig a helyére ült, csutkáját letörve, a rózsát a csendőrfőmester fejéhez röpitette, kinek még nem adta vissza, hogy előbb megdobja egy papirgolyócskával . . .

Ezalatt a másik oldalon se szűntett el a kellemes beszélgetés. Az öröm élénkséget és vidámságot ad a szívnek és kifogyhatatlanul szórja a nyelvre az érdekesnél érdekesebb tárgyakat. A szomszéd teremből meg erőlyes férfihangok kontrafrénje verődött át, mindig hevesebb tónusban.

— Te Mária, de hangos máma az urad? — szölt Varjuné Savónéhoz, a ki éppen egy fél aranyfűstös almát tömött a szájába.

— Hadd szegényt, úgy is ritkán van jó kedve. Az az átkozott fejszagatás még előbb-utóbb megöli. Ha egy pohár bort megiszik, másnap odáig van. Pedig valósággal orvososság egy kis jó borocska neki, olyan verszegény. Maga az orvos is azért hívja többször a szülőbe.

— Ó, nem az kell a verszegénynek — vágott közbe élenkén Topáné.

— Hát mi? Próbáltam én már mindent.

— Tudod, Mária, job ebéd meg aztán izletes vacsora.

Topitné fülig pirult, de felelni nem tudott a méregtől és szégyentől. A többi mesterné meg hangosan nevetett.

— Ugy, ugy kedves, az én uram is verszegény volt, de milyen, hogy majd a szél fújta el, míg hozzám nem került, de bezeg mikor én fogtam kosztra, van azóta olyan felséges étvágya, hogy megenné az egész világot. Vannak is most olyan vállalai huh, karjai huh, nyaka huh! . . .

Mai lapunk 6 oldal.

emberbarátot, az egyház a magyarországi katolikus ébredés apostolának első tanítványát, legjobbjának fegyvertársát s ami egész nagyságának alapja volt — hitéből élő gyermekeit vesztette; el benne — mi székesfejváriak egész katolikus társadalmi tevékenységünk egyik megindítóját, kinek helye még mindig betöltetlen, körünknek alapító tagját s egyik igazgatóját síratjuk. Imádkozzunk érte . . .

Az első egyike volt másik halottunk is, id. Schnetzer Nándor, ki kezdetül, tehát azon időtől fogva volt tagja körünknek, mikor még — talán nem szólok rosszul, ha azt mondom, hogy — *áldozat volt a katolikus kör tagjának leani. Közvetlen volt, de az első sorban.* Gondolom, kevés szóval mindent elmondottam. Áldás legyen emlékének!

Engedje meg ezek után m. t. k. hogy halottaink emlékével bucsut véve, az élők közé menjek: beszéljek arról az életéről, mely a katolikus kör egyévi élete. Az 1902-ik év március 8-ika igazi „Laetare” vasárnapja volt az elhunyt atyját másfél éven át sirató székesfejvári egyházmegyének, s igazi örömmünnepe a székesfejvári katolikus körnek. Az Főpásztort kapott, mi védnököt, édes Atyát nyertünk, ki körünk elnökének üdvözlő szavaira válaszul kijelentette, hogy felragadjon az elől megmerevedett kezéből kiejtett fátylát, világítani fog vele a katolikus társadalmi tevékenység nehéz útján, mert mint mondta: *ez az ő lelkipásztori teendőinek részét képezi.*

S a fátyla kigyult, a szeretet tüzeben lobbant lángra s azóta ég szakadatlanul, világít fényesen, örül a lelkünk, ha világánál az év eseményein végigtelünk. Körünk hatalmas virágzásnak indult. Nem mondom, hogy már sok gyümölcsöt is hozott; nem, ezt csak egy keveset; de a virágzása szívet-lelket gyönyörködtető. *Az egyházmegyei központi katolikus egyleti ház megvan.* Örömmel jelentem ezt ki, m. t. k. hisz egy évtized minden sóvárgása összpontosult ebben a szóban: egyesületi ház! A belvárosi katolikus kör pompás lakást kapott benne. Itt vagyunk, itt tartjuk gyűléstünket az édes otthonban, először azóta, hogy vagyunk. Nagy eredsémen, áldás érte mindazokra, kik életrehozásán fáradoztak. De

Az ablak alatt hirtelen egy zongoraverkii hangjai zendültek meg. A fiatalság nyugtalanul kezdett izegni-mozogni, a mamák arca is mosolygósabb lett, mintha ők se bánák, ha egy kis láncc felelevenitné az ellankadt társalgást.

Dicsőfőné hátradőlt székén és szemével kormányozta leányait. Ezek meg oda se hederítettek a mamának, csakhamar a terem közepére lejtettek finoman, előkelően. Matild vőlegénye, a fényesen kvalifikált járásbírósi díjok ura oldalán. Clarisse, a köpcös végrehajtó urral, aki őrés óráiban a tudományokkal is foglalkozik és különösen a regényirodalomban van hivatásos tájékozottsága, Mártonffy Frigyes személyesen is ismeri. Malvine is csipett egy végigláb bőrkereskedőségét, a kire Riza kisasszony is rávetette a szemét.

Hajh! hajh!

Megnyílt a másik terem is, a kártyázás félbeszakadt, a zene a csárdásba csapott át.

Dicsőfőné egy özevgy hentes kéri fel tiszteletteljesen egy fordulóra.

— Mit csináljon? Végre is Polgári körben van, aztán neki sem árt egy kis mozgás. Engedhet ő is egy kicsit a fiataliságnak. Elfogadja a fellérést. Illeg jobbra-balra, derekát kifeszíti, fejét féloldalt feltartja, hogy itt is hivatása magaslatán maradjon. Ki hitte volna, ez a kövér hentes mily könnyen járja?

A méltóságos asszonyt se kímélte meg az öreg kasznár. Táncolt most már mindenki. Riza kisasszonynak is került egy timár-légény.

mindnyájan éreztük, hogy csak a féluton vagyunk még! Egy érdemes és nagyfontosságú katolikus együletünk, a katolikus legényegylet meg fedél nélkül szükkölködik s a katolikus körnek is ter kell, nagy, tagas tér, hol sok-levegő és nagy világosság lesz, olyan, a méltó ahhoz, a mi katolikus. Hisz olyan nagy szó az a katolikus! Micsoda program, mekkora perspektíva! Bocsánatot kérek öszinte kijelentésemért, de én ezt a három szobát (az egyikben olvasunk, kettőben szórakozunk) nem tartom elégségesnek a befogadására.

De a fátyla fénye tovább lobog, kövessük. Egy magasztos képet világít meg: Szent István városának katolikusait a pápa lábainál. Én, m. t. k. azt a mult évi április 10-iki ünnepélyt többnek tartom egy egyszerű felolvasó estélynél. Hitvallás volt az, kérem, a „Tu es Petrus isteni mondatába vetett hitünk nyílt megvallása. S e hitünk megvallásában nem állottunk meg a féluton. A katolikus ember hitének tetekbe kell megnyilatkoznia. Ez is megtörtént. Boldogan gondolok arra a csendes aggodalomra, mely legjobbjaink szívéhez is odaferkőzött, mikor kiadtuk a jelszót, hogy jubileuma évében segélyt kell gyűjtenünk szent Péter utódjának, Hogy „ez nálunk nem időszerű, hogy „a péter-filirek nálunk nem rokonszenvesek!” Miért nem? Próbájk meg! Hol van az megírva, hogy a pápát csak más nemzetek fiai segítyezték: ki mondja azt, hogy szent Péter utódját csak a magyar nemzet ne segítse elhagyatottságában, mely évszázadokon át annyit, de annyit kapott Rómától? Miért ne fizessük csekély kamatait annak a nagy, annak a visszafizethetlen tőkének? Higgyék el m. t. Uraim én azokat a, jórészt világi tagjaink által felajánlott, péterfilireket (hál' Istennek, szép kis összeg volt) többre becslöm minden drágakőnél. Igaz gyöngyök voltak azok, szívünk, lelkünk mélyén lakozó katolikus szent hitünk első termése.

Még egy dolgot óhajtok itt, ezen alkalommal felemlíteni. A belvárosi katolikus kör hivatásához mérten, kezébe vette a keresztény krajcáros lap ügyét. Inkább fájdalommal, mint hiúságból mondom, hogy aggodó lélekkel néztem a vállalat sorsa elé. Nem tudom megmondani miért, de e téren titáni harcot sejtettem. S fájdalom,

Jól mulatott mindenki és a Kör csak éjfél felé kezdett oszladozni.

Hazafelé Dicsőfőné ráfordom Matildra, mitután jól oldalbalókta:

— Te csúf, mit mondtál te annak a hentesnek?

— Csak azt, hogy ha megkér, hozzámegek. Meguntam már azt a gyűge díjokot.

— Szemtelen!

— Én se tőröm ám soká a mama gorombaságait! — mormogta elkeseredve a nemeslelkű Matild.

— Te Clarisse, te meg úgy tömte a szádba azokat a narancsokat, mintha két nap nem ettél volna!

— Ó, csak a mama ne szóljon egy szót se.

— Te malé Malvine, te meg sehová nem jöss velem többet. Így szegyenbe hagyni.

— De én se mennék ám a mamával.

— Te, letépez azt a kölcsönkért kendőt a fejedről.

— Ni, mintha a mama sáija nem a Süme-ginée volna?

— No, majd elmondok én mindent apátoknak, soká hallgattam, de lefested benneteket szép firmák.

— Majd én is, én is, én is!

— Csitt — a papa jön ajtót nyitni.

Bertulus.

igazam volt. A küzdelem óriási! Mint a mesebeli szörny, mélynek, ha egy fejet levágják, tíz más nő helyébe, olyan, ma a nemkeresztény erkölcsien sajtó Magyarországon. Es ez a sajtó már keresztény közönséget is becsületes véreinket is hatalmába kerítette. Hogy ez annál veszedelmesebb, mert ők öntudatlanul hévernek a követett hálóban, az csak természetes, mert a szabadság reménye mindaddig ki van zárva, míg annak vágya el nem tölti a szíveket. Sokat haboztam, kiterjek-e a jelen ünnepélyes alkalommal e tárgyra. Ime látjuk Uraim, hogy megtettem. Okat adom, hogy miért. Együtt vagyunk, talán jól mondom, e város, nem katolikus. Valásu, de katolikus érzésű polgárainak színe-java. Egyre kérem önöket, Uraim! Ha önléket s keresztény véreiket egy kicsit szeretik, ha a rosszat egy kicsit gyűlölik (pedig ezt nagyon kell tenniük), álljanak talpra, mint az sz. István városának fiához illik. Legyenek ennek az ügynek, a keresztény, a tisztességes sajtó ügyének buzgó, de nagyon buzgó és nagyon kitartó apostolai. Hogy hogyan, miként, azt beszéljék meg egymás között. Itt főleg a külvárosi körökre appellálok, hisz a veszély azok tagjait fenyegeti elsősorban. Lelkes vezetőik majd megfogják mondani, talán meg is mondták már, hol a baj. Fogjanak össze s együttesen és egyenként segítsenek a méteiyt irtani. Ha ezt az egyet megteszik s munkájuk sikerül, a székesfejvári katolikus kör tíz evre betöltötte hivatását, ha nem, szívem mélyéből, lelkem meggyőződésével mondom, nem tesszünk, főleg a fiókkörök nem tesznek egyebet, csak a levegőt verdesít.

Itt említem fel öszinte hálaival kegyes jótévkö: id. gr. Zichy János és id. gr. Zichy Jánosné Ó méltóságáék nevét, kik az év folyamán 100-100 korona nagylelkű ajándékkal támogatták körünket áldásos működésében.

I. Átérve már most az egyes fiókkörök működésére, nem vádolhat szérehajással senki, ha azt mondom, hogy a mult évekre képest a belvárosi kör élete, működése mutat fel legszébb haladást. Eltekintve attól, hogy a katolikus meggyőződés fennebb érintett megnyilatkozásainak, ha nem is egyetlen, de fő-fő mozgatója volt, mi mindenesetre annak a jele, hogy vezetősége az általánosság gyümölcsien mezejét elhagyva egyes speciális kérdések és feladatok megoldására vállalkozott, mi által tagjai katolikus öntudatának felébresztésére az első erősebb lökést megadta: maga a kör élete is erősen fellendült. Ez természetesen első sorban azon megnövekedett tekintélynek tudható be, melyet neki az állandó és szép helyiséggel járó önértet kölcsönöz. Ma már nem szegyenkezünk senki előtt szűk és alkalmatlan helyiségünk miatt, ma már nem áldozat, mint volt éveken át, bárkinek is belépni a katolikus kör otthonába. A régi jóidőben, a lelkesedés első napjaiban beszerzett butorok, melyek az ezután következő hosszú, szürke években a suthan hevertek, újra előkerültek, jó lelkek áldozatkészségéből új billiárdasztal szereztünk be; kerthelyiségünk a jövő nyári idényre rendeztetni fog oly módon, hogy a legkényesebb igényeket is ki fogja elégíteni.

Mindig előkelő színvonalon álló felolvasóestünk szinte páratlan népszerűsége tettek szert a város józilestű előkelő társadalmánál s a kör ünnepélyt rendező bizottságának immár elodázhatatlan feladata, hogy azokat, a közöhaszva előtt meghajolva, szaporítsa.

E helyen mondom hálás köszönetet mindazoknak, kiknek érdemük van ez estélyek rendezésében. Hogy a katolikus kör ez irányu tevé-

kenysége akadálytalanul megnyilatkozhatik, azért a hála első sorban a szíves házi gazdát, *Szenczy Győző* főgymnasiunai igazgatót urat illeti. Utolsó közgyűlésünk óta illusztris vendégünkön dr. *Margalits Ede* egyetemi tanár uron kívül *Károly Ignác* és dr. *Targha Danján* c. r. tanár urak tették lelkesedésük és tudásuk legjavát felolvasásaikban áldozat gyanánt a jó ügy oltárára. A rendezés terhes és áldozatkész munkája az estélyeket rendező bizottság s első sorban a kör buzgó alelnökének vállaira nehezedik; a felolvasó estélyek szebbnél-szebb zene- és énekszámai az V. k. honvédeznakar zenebizottságának előzőkenysége mellett *Frycsaj* Richárd és dr. *Kneifel* Ferenc urak művészetét, áldozatos munkáját s azon derék énekesek buzgalma dícsérik, kik talán csak kevesek által méltányolt lelkesedéssel és áldozattal szolgálnak a jó ügynek közkatona sorban, mint a kath. kör énekkarának tagjai. Örömmel jelentem, hogy énekkarunk ez évben is néhány jó erővel szaporodott s talán nem lesznek indiskrét, ha elárulom kedves tervünket, mely a város előkelő hölgyeinek szíves igérete folytán merült fel s valósul meg már a közel jövőben egy vegyes kar szervezését illetően; nemkülönben, hogy a kör tagjaiból alakult művelődési zenekar legközelebbi estélyünkön lép a nyilvánosság elé. Mint újítást említem meg a kör régen szokásos, de nagy arányokban fejlődő tarsasvacsorái mellett az utóbbi időben gyakorivá vált kedélyes theaestélyeket, melyek nagy mértékben emelik az összetartás és szeretet érzetét. Részben az is nyílt titok, hogy a kör vezetősége már a tél folyamán foglalkozott a hölgy-estélyek ez évben egybekötött táncmulatságok eszméjével is, melyek megvalósítása csakis a helyiség kérdése miatt halasztott el, de csak egyelőre s nem ad graecas calendae.

De mindezeknél, a miket elmondani bátorodtam s minden szónál ékeesebben szól körünk fejlődése mellett az a tény, hogy körünk 47 új tagot nyert, élükön dr. *Városhy Gyula* m. püspök ur Ó Méltóságával, ki alapító tagjaink sorába lépett; úgy, hogy dacára annak, hogy a kör tagjai közül részben halálozás, részben elköltözés, részben kötelezettségeik nem teljesítése miatt többen törültek, a tagok száma 34-el több, mint tavaly volt. S a kath. kör tagjait a szeretet köteleke fűzi egybe; a katolikus kör helyiségében érintkezés közben, örömmel mondhatom, eltűnik a rang és kor különbség, anélkül, hogy létezni megszűnnék.

Mielőtt a belvárosi kath. kör egy évi történetének elbeszélését befejezném, egy, körünket ért súlyos veszteségről kell említést tennem. *Grenspanger* István apátkanonok ur Ónagysága egészségi állapotára való hivatkozással lemondott elnöki állásáról. Megvallom, nehezen váltunk meg Tőle, ki a kör alapításától kezdve a mai napig, először, mint egyházi alelnök, később, három év óta, mint egyházi elnök, annyi szeretettel, annyi ügybuzgósággal és hőlességgel vezette körünk ügyeit. Mint folyondárok az erős törzshöz, úgy tapádtunk Hozzá, az Ó elvisszárd, Egyháza ügyeiért buzgó lelkehez; az Ó iskolájába jártunk évek hosszu során át, hogy megtanuljuk azt a nehézségekkel bátran szembeálló, mindenkor szókimondó, egyenes, nyílt fellépést, mely őt elnöki állásában mindenkor jellemezte, s mely oly jól illik a kath. kör hivatásához és jellegéhez. Veszteségünk érzetét csak a távozóknak azon ígérete mérsékli, hogy továbbra is miénk marad, mint az általa felvirágoztatott, az Ó Elnöksége alatt otthon nyert kör választmányának tagja.

Ezek után, ha még megemlítem, hogy a kör ügyeit 11 választmányi ülés intézte el, azt hiszem,

hár kisé hosszadalmasan, de mentősemmre legyen mondván, kimerítő és hű képet nyújtottam a belvárosi kath. kör egyévi életéről.

Ezek után engedje meg a m. t. k., hogy röviden vázoljam a külvárosi kath. körök állapotát és egy évi működését.

II. A tagok számát tekintve legnagyobb a *felbúvárosi* kör, bár e szam (283) a múlt évéhez képest ismét apadást mutat. Nagyon óhajlando lenne, ha a kör tagjai eszökkenést új tagok gyűjtésével törekednének pótolni. A kör a lefolyt évben 9 felolvasást tartott (kissé ez is kevés); tagjai szórakoztatására 7 lapot és egy folyóiratot járattott. Könyvtára 254 kötetből áll, melyet csak 90 tag vett igénybe. Megünnepelte a kör XIII. Leo pápa jubileumát s pénztára javára sikerült táncmulatságot rendezett. Pénztári bevétele 731 k. 51 f., kiadása 426 k. 51 f. s így pénztári maradványa 305 korona. A budapesti katolikus nagygyűlésen a kört sokki sem képviselte.

III. A *vízvárosi* kath. kör tagjainak száma 142, tehát a tavalyihoz képest valamivel szintén fogyott, mit az azon városrészen különösen feszkelődő szociális törekvésnek vagyok hajlando betudni. A körnek e törekvéssekkel szemben valóságos missiója van, mit tudomásom szerint teljesít is. Könyvtára 280 kötetből áll, melynek forgalmáról nem olvastam semmit a jelentésben. A tagok a felolvasásokat melyek számát szintén nem ismerem nagyon kedvelik és buzgón látogatják. A járattott lapokról nincs jelentés. A kör az időközben eltávozott *Kéri* Ferenc helyébe *Bilkei* Ferencet választotta titkárává. A farsangban sikerült táncmulatságot rendezett. Bevétele volt 792 k. 54 f., kiadása 495 k. 89 f. Pénztári maradványa 296 k. 65 f. Elnöke *Mayer* Károly kanonok ur ez évben is 200 koronát ajándékozott a körnek. A kör részéről a katolikus nagygyűlésen senki sem volt jelen.

IV. A *palotavárosi* kör 144 rendes és 9 pártoló tagból áll. Tagjai számára 14 felolvasást tartott, ezenkívül egy ünnepélyt védőszentje Sz. József tiszteletére, egyet XIII. Leo pápa jubileuma alkalmából és egyet március 15-en. Elhunyt tagjaiért sz. misét mondatott. Járattott 2 napi és 1 heti lapot. Könyvtára 254 kötetből áll, melynek forgalma mint hallom, igen élénk volt. Táncmulatsága, melyet a múlt farsangban rendezett, igen jól sikerült, nagyon látogatott volt, mit felolvasásairól nem lehet oly nyugodtan állítani. Ezen esetleg a felolvasás napjának áthelyezésével lehetne segíteni! Pénztári bevétele volt 1118 k. 22 f. kiadása 236 k. 55 f., maradék 881 k. 67 f. melyhez a kör elnöke *Szborics* Jenő kanonok ur járult 100 koronával. Mivel a pénztár állapota ily kedvező, könyvtárát pedig a tagok szorgalmasan használják, szerény véleményem szerint esetleg jól lenne a könyvtárt gyarapítani. A kört a katolikus nagygyűlésen, Elnökén kívül, ki a belvárosi kath. körnek is tagja, senki sem képviselte.

V. A *lovárosi* kör, talán nem tévedek, ha azt mondom, hogy legagilisebb, legöntudatosabban működő tiökkörünk. A lefolyt évben 20 új tagot nyert, úgy, hogy ezen, alapításakor legkisebb, leggyengébbnek látszó kör ma már 150 tagot számlál. Járattott 4 lapot, 2 folyóiratot, rendezett 14 felolvasást, közülök egyet védőszentje, sz. László tiszteletére, megünnepelte a pápa jubileumát, b. e. Major Ferenc emlékéét. Könyvtára javára jól sikerült táncmulatságot rendezett. Könyvtára a legnagyobb, 441 kötetből áll, a múlt évben 80 kötettel gyarapodott, forgalmi száma hatalmas: 1300. Pénztári bevétele volt: 794 k. 64 f. Kiadása: 212 k. 62 f. Maradék: 582 k. 02 f. A költségei fedezéséhez járult elnöke *Krencz* Ig-

nác kanonok ur 100 korona adományával. Utoljára hagytam azt, a mi a legörvendetesebb s a mi a fentebbi dicséretet mondhatta velem s ez az, hogy a kör tagjai közül, ezek közül a többnyire szerény anyagi viszonyok között élő emberek közül az alelnökön kívül, ki a belvárosi körnek is tagja, *15-en voltak fenn a katolikus nagygyűlésen*, hogy együtt lelkesüljenek az ország más részen lakó katolikus testvéreikkel. Mindenesetre megszivleendő és követendő példája a katolikus ügyek iránti lelkesedésnek, mely tettekre s ha kell, áldozatokra is kész bármikor.

Ezekben voltam bátor m. t. k. a szekesfejvári katolikus kör egy évi életének és működésének képet megrajzolni. Gondolom, nem hagytam el a lényeges vonások közül egyet sem. Elmondottam mindent, a mit fontosnak tartottam, nem hallgattam el semmit, a mit jövő munkaságunk kellő irányítása céljából megszivleendőnek tartok.

A nyolc év alatt, mióta katolikus körünk fennáll, sokat változott a véleményem e városban a katolikus kör célja, rendeltetése, eszközei felől. Azok a gyanakodó tekintetek, melyek a kör első lépéseit kísérték, ma már megszűntek, ma már egy értelmes ember sem látja a katolikus körben azt az ijesztő rémet, melyet egykor láttak. Ezen előteleték lelküzdésében óriási munkát végzett a mi katolikus körünk. S mivel ezt elvégezte, elvégezte úgy, hogy elfogulatlanul ítélő ember a katolikus kört ma már csak tisztelheti, munkásságáért becsülheti és szeretheti, azért bizom annak jövőjében, felvirágozásában. A mi a multat illeti, nyitott könyv az, melyet bármikor bátran feltehetünk. A szekesfejvári katolikus kör alapszabályaihoz híven mindenkor kizárta a politikai falat közül: a katolikus kör, bár katolikus lenni meg nem szünt soha, de türelmetlen sem volt soha e haza egyetlen felekezetiével szemben sem. E tekintetben koronatanum lehetnek városunk azon nem katolikus vallású urai emberei, kik körünk küszöbét valaha átléptek s annak, bár az alapszabályok értelmében nem tagjai, de mindenkor szívesen látott vendégei voltak; bizonyitekaim a kör összes eddigi felolvasásai, melyeken egyetlen kíméletlen, türelmetlen hang más vallás hívei, más vallás intézményei ellen el nem hangzott soha; bizonyitek e kör egyházi elnökeinek, ünnepélyes kijelentése, melylyel a kör új helyiségét, hogy úgy mondjam, megnyitotta s a kör programját ismétellen megjelölte: *„Ebben a házban mindenkéi otthonra talál, a ki keresztény és magyar.”* A hármas halom, ormán a keresztrel, ez a mi cimereünk, ha úgy tetszik, hadijelvényünk s e cimere iránt érzett ragaszkodásunkért, vagy ha úgy tetszik, e zászló alatt folytatott munkalkodásunkert és küzdelmünkert el nem íthet, követ rák nem dobhat senki, aki keresztény és magyar.

S nekünk ez irányban küzdelmünk, erősen meg vagyok győződve, nemcsak vallási, de hazafiai kötelességünk is. A roszt, a nemtelen, a tisztességtelen ellen, bármily téren mutatkozzék is az, tisztességes, megengedett eszközökkel küzdelmi szent kötelesség. Hogy miért tartom en ezt emnek, annak magyarázására legyen szabad idéznem a mult század egyik legnagyobb magyar gondolkodójának, br. *Eötvös* Józsefnek kissé erős, de nagyon igaz szavait: „A mi a világon gyomrod — roszt és alávaló történet, annak feleletterne nemcsak azokon, kik azt gonoszságokban tervezék, hanem nagyvobbrészt azon becsültes embereken fekszik, kik gyengeségükből túrték az alávalósá-

gót. A gonoszok hatalma nem bennük, hanem a jók gyengeségében fekszik. Tártott torokkal hirdetik hazugságukat, mi nem merünk felszólalni a való mellett, emelt fővel járnak céljaik után, mi alázatosságon visszavonulunk előttük; gonosz szenvedelmek elérésére nincs fegyver, melyhez nem nyulnának, mi gyáván félünk a harctól, legfeljebb szavunkat emelve, néha azt is úgy, hogy az Istenért! senkit meg ne sértünk, mint Pilátus, megelégedve mosván kezünket, ha az ocsmányság, melyet megakadályozhatnánk, megtörtént, csak mi magunk ne járultunk légyen hozzá szavunkkal. Kinek merészsége nincs, hogy meggyőződése mellett felszólaljon: annak jósága ingó nád, mely, ha a víz megragadta, hajlongva sőhajtózik, de bús szavával az ellenkező elemet nem fogja feltartani futásában." (Eötvös: „A falu jegyzője.”)

Ki tagadhatná, hogy igazak e szavak? S valljuk meg, m. t. Uraim, a multban mi is sokszor kezünköt mosó Pilátusok voltunk akkor, mikor elleneink a tudományban az igazságot, az irodalomban a szépet, a sajtóban, a művészetekben a tisztességest szemünk láttára keresztre feszítették.

S ezért van oly sok reformálni való — nem a katholicizmuson — mint ezt most lépten-nyomon hangoztatják, hanem, mint Kepler rottenburgi püspök az ő hires beszédében mondotta a katolikusokon: „A katolikusok között, mondja, véget kell vetni az alszékenyságnak, a jellemgyöngeségnek, a feltételes mivelődési törekvéseknek s a ködös racionalizmusnak. Ezt csak azzal lehet elérni, ha a katolikusok hitét erősítjük.” Majd valamivel alább: „A katolikus ember jellemét nem szabad továbbra elgyengíteni a félszékenységnek, a gyavaságnak, emberre való tekinteteknek, hamis tudomány és hamis művelődés iránt való tiszteletnek.”

Es e feladat urbszlánrészt teljesítik a katolikus körök. Nem türelmetlenséggel, nem elfogultan, de mérséklettel, és szeretetteljes munkával. „Charitate et labore.”

Es e munka sikeréhez nem kell sok, csak kettő: katolikusaink bátor színvallása és tömeges részvétele.

Ezért mondotta a mi szeretett elnökünk, ifj. Zichy János gróf ur teljes joggal a mult évi katolikus nagygyűlést megnyitó beszédében: „Ne feszélyezzen senkit, ha magas hivatalban van, hogy kezét nyújtson az elv és bajtársaknak. Csak nem kell félni a sötétség és korlátoltság, retrográd és ultramontanizmus vádjától. Katolikus körünk alapszabályai az állam ellenőrzése alatt állanak, nyílt sisakkal haladunk és akarunk haladni a jövőben is a hazafias püspöki kar által állandóan vezetettve.”

Abban a biztos reményben, hogy a katolikus körök e nemes, nyílt törekvése és őszintelen munkája napról napra több rokonszenvre lel Székesfejérvári katolikus társadalmánál s így teljes felvirágzásának ideje már nincs messze, zárom jelentésemet s kérem annak szives tudomásul vételét.

ÜJDONSAGOK

— **Zichy Jenő gróf** orsz. képviselő mint halljuk, f. hó 15-én (vasárnap) a városház udvarán beszámol eddigi képviselői tevékenységéről. Az érdeklődés előrelátólag igen nagy lesz.

— **Eljegyzés.** Nemes Ede alezredes városunkban éveken át mint a vezérkari iroda főnöke szolgált a honvédség kötelékében. A novemberi előléptetések alkalmával ő felsége ezredessé lépett, elő a vezérkari minősítésű katonát s ezen angjában a nagyszobai 23. honvéd gyalogezred

parancsnokává nevezte ki. Most, mint lapunk értesítik, Nemes Ede jegyet váltott Wolff János erzsébetvárosi nagybirtokos szép és kedves leányával, Annussal.

— **Az alsó-alapi kath. kör** f. hó 2-án tartotta rendes évi közgyűlést saját házában a tagok élénk részvétele mellett. A tagok száma 112, az évi bevétel 994 k. 31 f., kiadás 445 k. 06 f., a pénztári maradvány 249 k. 25 f. Az elmúlt évben a kör ügyeit 5 ülésen intézte el a választmány. A könyvtár 40 kötettel szaporodott s ezenkívül a tagok 45 k. áldozattal több szépirodalmi és politikai lapból nyertek szórakozást. Fontos dologként említtük meg, hogy a tagok gyakorolták magukat az írás-, olvasás- és számtanban. Felolvasások tartattak keresztény társadalmi kérdésekről, a magyar remekirokról, nemzeti történelmi tárgyakról, a cseléd- és munkássegélypénztárról stb. A jelentéseket, valamint az elnök üdvözlő szavait nagy tetszéssel fogadták a jelenlevők, a mi után új tagok felvételével zárult az életrevaló kör közgyűlése.

A **fejérvári-tárközi kath. kör** folyó hó 2-án tartotta rendes évi közgyűlést. Pelner Mihály elnöki megnyitása után a tagok állva élénkeltek a himnusz. Ezt követte a titkár, pénztárnok és könyvtárnok jelentése, melyből kiténik, hogy a mult év folyamán a kör bevétele 426 k. 71 fill. volt, kiadása 358 k. 45 f. maradt 1903. évre 68 k. 26 fill. A könyvtár áll 90 kötetből. Az elnök a téli folyamán hetenként egyszer felolvasást tart. A tisztikár és választmány kiegészítése után a tagok élénkeltek a pápai himnusz, mire az elnök mély szavakkal berekesztette a közgyűlést.

— **Halálós lövés.** Szenzációja van Polgárdi községnek. A hozzatartozó Felső-major pusztá bérloje ugyanis agyonlőtte a szolgáját. Az eset részletei a következők: F. hó 4-én 10 óra tájban Pick Rezső bérlohoz azzal rohant be a szakácsnéja, Fonyódi Róza, hogy többször egymásután megzörgettek az ablakát és suttogás hall. Pick magához vevén revolverét a cselédszobába ment, s mert ismételt felhívása válasz nélkül maradt, néhány perc múlva lefeküdt. Alig tért vissza a bérlo hálozobájába, a szakácsné ismét berohant s jelentette, hogy folyton zörgetik az ablakot. Pick utjolog megjelent a cselédszobában s midőn felszólítása újból eredménytelen volt, a vasrácsos ablak egyik szárnyát kinyitotta, s mert a szakácsné állítása szerint a hang az ablak alól jött, lefelé irányította revolverét s kétszer egymásután lött. A második lövést sikoly követte. Az összeszaladt cselédsg az ablak alatti taláta Péntek János mindenest — holtan. Az alig 17 éves legény 5 éves kora óta van az uradalomban, kifogás ellene soha sem merült fel s így valószínű, hogy nem gonosz szándék vezette az ablak alá ez alkalommal. **Tömör József** vizsgálóbíró, dr. Pataki Ámin törvénytudókkal orvossal megjelent a helyszínen, a hulla boncolását elrendelte s konstatáltatott, hogy a golyó a kulcsocsont alatt furdott a melbe s a jobb csipő hátulsó részén hagyta el a testet. Figyelemre méltó, hogy a mindenes mellett egy hosszú nyelű fejze fektűt, melyet két nappal előbb kért kölcsön. A helyszínen megejtett kihallgatás során Pick azt állította, hogy ő rablótámadástól tartott s a lövéssel csak ijesztetni akart. Ez utóbbi állítás azonban kevés valószínűséggel bír, mert a golyó felülről lefelé furdott a testbe s az ijesztő lövéseket pedig felfelé szokták irányítani. A vizsgálat folyik.

— **A 48-as honvédek javára.** Gánóczy Flóris, a székesfejérvári honvéd-egylet elnöke az alábbi két esetben köszönetet mond a nemes szívű adakozóknak:

A székesfejérvári 1848-as szegénysorsú agg honvédek javára **Gergely Károly** nyug. káptalár 20 koronát volt kegyes adományozni, mely kegyes adományként fogadja a helybeli szegénysorsú 1848-as agg honvédek nevében halás köszönetet.

A székesfejérvári agg honvédek javára f. évi január hó 1-én a „Fekete sas” szálloda termeiben tartott zártkörű táncestélyt rendező bizottság dr. Saára Gyula ügyvéd útján, a táncestély bevételi többleteként, 77 kor. 60 fill. összegget adott át nekem, mint a helybeli honvéd-egylet elnökének azzal, hogy ezen. összeget a székesfejérvári szegénysorsú 1848-as agg honvédek javára vegyem át. Midőn ezen összegnek átvetélet elismerem, egyzersmind a táncestélyt rendező bizottságnak, valamint dr. Saára Gyula urnak, ki ezen estély védnökséget elvállalta, a székesfejérvári 1848-as agg honvédek nevében halás köszönetem nyilvánítom.

— **Az építőmunkások** ismét gyűléseztek. Sulyok rendőrbizos volt a kiküldött hatóság közege, a ki jelenti, hogy a gyűlés lefolyása igazított volt s többször kénytelen volt rendreutasítani a szónokokat. A rendőrbizosi jelentés szerint **Libits Imre** nyilatkozata szerint a munkások eddig a törvények tisztelben tartása mellett vélték jogaikat megvédeni, de ezután a cselekvés terére lépnek. **Pintér Károly** meg azzal fenyegetőzik, hogy tavasszal oly erős bérharcot folytatnak, a minőt még nem látott Székesfehérvár. **Libits Imre** és **Promper János** határozati javaslatot terjesztettek elő, mely szerint hetenként kétszer mindaddig testületiag vonulnak a városház elé, míg az ősszel felvetett munkarend-kérdés megoldást nem nyer. Ma már példás rendben felvonultak s a főkapitánytól kérték a munkarend elkészítését, egyséjűleg kijelentették, hogy a budapesti munkarend változatlanul elfogadják. A munkarend elkészítésének ideje bizony itt volna már, törvényben gyökerezik e téren a munkások kérelme, tehát nem tagadható meg. Hónapok multak el a kérelem előterjesztése óta, a főkapitány többszöri felhívása azonban az ipar-testületnél — elég helytelenül — eredményre nem vezetett. A munkások miniszteri biztos kiküldését kérik. Egy kis jóakarát s miniszteri biztos nélkül is remélhető a megoldás. A munkások fenyegető megtartása sem nem helyes, sem nem célravezető.

A Vöröskereszt egylet helybeli fiókja holnap azzal f. hó 6-án d. u. 3 órakor a polgármesteri hivatalos helyiségben választmányi ülést tart.

— **A sárosi iparos olvasókör** febr. hó 1-én a Reichhardt-féle vendéglőben, saját könyvtára gyarapítására zártkörű táncmulatságot rendezett, mely minden tekintetben igen jól sikerült. Feülfizetni szivesek voltak: Nagy János 2 k., Nagy Márton, Kéthý Gergely, Horváth György, 1—1 k. Megyesi Imre 60 f., S. P. 40 f., Steinbach István 20 f. mely adományokért halás köszönetét fejezi ki az Elnökség.

— **Bravur-stíkl.** Saly Aladár és Lengyel Sándor helybeli lakosok hibetöleg nem, borgöz nélkül jöttek hazafelé a napokban reggel 8 órakor bérkocsin N.-I. adányból. Utközben az egyik fiatal ember atvette Molnár János kocsiórtól a gyeplőt s rövid hajtás után a sikvári uton a Vukovits-féle szöllőnél az árokba dültek. A szerszámot el kellett vágni, hogy kiszabadítsák a lovakat, a kocsi is összetörtött, sőt a kocsiának egyik keze is kitértött. A kapitányság a vizsgálatot megindította.

— **A szabó büne.** Schulcz János kert u. 36. sz. a lakos szabó iparos a hozzá javítás végett küldött ruhákat már számtalanszor elzalogosította. Legutóbb is két fejlelentes tételt ellene ilyenemű sikkasztás miatt. Jó lesz tőle óvakodni.

— **Farsang.** A moóri kath. kör saját pénztára javára február 8-án a kör termeiben zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő-díj: személyegy 1 korona, családíjegy 2 korona. Kezdeté este 7 órakor. Feülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A **déli vasúti műhely dalegyesülete** f. évi febr. hó 1-én tartotta rendes farsangi mulatságát a „Magyar király” szálloda összes termeiben, a mely igen szépen sikerült, csak a pirkadó hajnal oszlatta szét a kedélyes társaságot, melyhez hasonló mulatságot régen nem láttunk a „Magyar király”-ban. A négyeseket 80—100 pár táncolta.

Jelen voltak: Asszonyok: Baumann Mihályné, Borszok Jánosné, Bognár Lajosné, Baumgartner Józsefné, Csuka Jánosné, Csáder Antalné, Eizmann Istvánné, Farkas Jánosné, Fülöp Istvánné, Fűzy Mártonné, Gottfried Dávidné, Halász Jánosné, Hartung Jánosné, Kiss Jánosné, Lukács Tivadárné, Morocz Istvánné, Móra Jánosné, Majer Józsefné, Novák Károlyné, Orbán Ferencné, Paál Józsefné, Paál Lajosné, Podmaniczky Józsefné, Barna Lajosné, Pintér Károlyné, Reuzner Mihályné, Reigl Antalné, Sütő Sándorné, Rokkenbauer Károlyné, Schvarecz Györgyné, Stancics Jánosné, Schwanner Lajosné, Szupa Jánosné, Szupa Viktorné, Trukenszék Ignácné, Tóth Károlyné, Vincz Ignácné, Vekerle Lajosné, Vekerle Gyuláné, Vinczay Andorné, Zombay Jánosné stb.

Lányok: Almási Erzsike, Barna Etelka, Baumgartner Teruska, Barna Etelke, Csuka Eszike, Fűzy Mariska, Farkas Juliska, Eizmann Mariska, Csáder Teruska, Annanczko Ma

riska (Komlós) Gottfried Bözsike, Gelencsér-Mariska, (Budapest) Gengler Anna (Tejnésvár), Hlász Mariska, Kiss-Mariska, Kúldákter Tereska, Knitthoffer Annuska, Kozma Irénke, Lukács Gizuska, Major Annuska (Berhida), Móna Rózsika, Pál Bonka, Pál Júlika, Podmaniczky Katica, Peidl Mariska, Rökkenbauer Máriska, Ritter Ananka, Sziber Vilma, Schmid nővérek, Schwarcz Katica, Trukensicz Mariska, Tóth Jolánka, Vekerle Emmuska, Vincz Annuska, Viriczay Mariska, Visimajor Gizolla, Zombay nővérek, stb.

Felülírt szívesek voltak: Rauscher Béla 10 kor., Róde Imre 5 kor., Róé István, Sziber Sándor, N. N. 3-3 kor., Belák Ignác, 4 kor., Trummer Sándor, 2 kor. 80 fill., Gengler János, 2 k. 20 fill., Hutzler Antal, Lutor Ferenc, Plosek Ferenc, Vernigg Richard, Knazovitzky Béla, Stognitz Vilmos, 2-2 kor., Péal N, Kremser N, 1 k. 80 fill., Bors József, Kirsner Antal, Major Ferenc, N. N. 1 k. 20-1 k. 20 fill., Novák László, Markuber József, Józsa Jenő, Csehi János, Reigl Antal, Bend István, Herceg János, Major Károly, Horváth Lajosné, Soós Lajos, Bihar Imre, Fűry Márton, Sütő Sándor, Molnár Béla, Pinter Károly, Babotay István, N. N. 1-1 koronát, Steer Imre, Berger Gyula, Nyári József, Süveges József, Fritz Sándor, Bimbó N. 80-80 fill., Tóth Károly, Borjak János, Vincz Imre, Kozák Lajos, Grünsek János, Szupa Victor, Schmidt Sándorné, Mörver István, N. N. N. 60-60 fill., Bretz József, 50 fill., N. N. 40 fill., Ezuton nyilvánítja köszönetét a felülírtoknak, úgy szinte Gyurkovics Anna kisasszonynak a rendezői jelvények díszes elkészítéséért ar endőzőség.

A k. nyéki iskolából. A k. nyéki r. k. iskola javára minden évben tartani szokott kettős táncmulatság e hó 1-én folyt le az ottani nagy vendéglőben, mely dacára a kevésbé jó időnek, elég nagy látogatottságnak örvendett, s kellő erkölcsi és anyagi sikerrel végződött. A délutáni gyermekmulatság a község tankötelesei, ezek szülői és számos gyermek-barát részvétele mellett délután 2 óraker kezdődött és Herder Karolin r. kath. népisk. tanítónő felügyelete és vezetése alatt este 6 óraker végződött. A pezsgő kedélyű gyermekmulatság bezárását megelőzőleg a községbeli jószívú urnők a vigadózó kicsinyeket az ideit is "bőségesen megvendégelték." Tánccsünetek alatt a tanulók hazafias szavalkatok és népdalok előadásával mulattatták a jelenlevőket. E gyermekmulatságot este 8 óra után a felnőttek táncvigalma követte, mely vidám jó kedvvel reggel 6 óráig tartott.

Ritter Károly (Velence 10 kor., Kenessey Kálmán, Belczay István 5-5 kor. Urházy Sándor, Vajmár nővérek, Hankóczy Ede, Lendvay Ágoston, Hubay György, Kutassy Endre 4-4 koronát, Jr. Spát Henriké, dr. Spát Henrik, Kovács Istvánné (Velence) 3 koronát. Dr. Kremnitzky Ferenc Friedrich Rezső, Herder Károly tanító (Nagy-Hantos) Faragó József, Takács Ignác tanító (Velence), Döme Irénke tanítónő (Pázmánd), Villinek Gizella tanítónő (Tarnóca), Mentler Béla, Halmos József, Gross Mór, Grünfeld Béla, Veszelyi Zsigmond, Baly Kálmán, Leviczky Károly (Velence) Szendrei Károly, Schmidt Pálné, Maricsék József, Magyar András 2-2 koronát. Asztalos Irénke, Balassa Etelka, Balassa Lászlóné, Tumay Lajos (Bodajk), Müller Ferenc (Tétény), Geröcsés Pál (Pettend), Hajgató Mariska, Kőnczler György (Felső Galla), Karsay Nándor, Kovács Géza s. aljegyző (Velence), Sumlicz György s. lőkész (Pázmánd), Niedermahr István, Tóth Gyula (Pázmánd), Röllich József (Pázmánd), Dózsa István 1-1 koronát, N. N. 40 fill. és N. N. 10 fillért adományoztak.

A nemes lelkű adakozóknak hálás köszönetet mond a kápolnás-nyéki róm. kath. iskolaszék.

EGY VIZI MALOM

bérbe adható vagy szabad kézből eladó. Felvilágosítást nyújt özv. Kovács Lajosné, csóóri (Fejérm.) malomtulajdonos.

SZINHÁZ.

Kedd, febr. 3.

Egy szegény ifju története. Színmű. Szarvassy Ilona jutalomjátéka. Feuilleit Octáv kitűnő regényíró, de a drámáirás már nem kenyerre. Kész regény, amit a színpadon látunk, de darabos drámai mű, pedig hét képen igyekszik a szerző darab a meséjét föleresztetni. Mindegy, azért mégis szép, mert az alapgondolata és tendenciái nemeselek.

Szarvassy Ilona (Margit) rendkívül hálás szerephez tutott, mert ez égen belevág az ő temperamentumába. Finoman, diskretül színezte a hangulatokat; mindenféle éktelen sikoltozás és egyéb hatásvadászó extravaganciák nélkül. Elég szegényesége a társulatnak, hogy a drámai szerepkörben ezt csak Szarvassyról lehet elmondani. Margitait is (Maxime) szívesen dicsérik, mert ma ő is kitért magáért. Okos, higgadt játékával méltó párjává szegődött a jutalmazottnak (négy szép csokor és egy gyönyörű virágkosár volt a látható jutalom). A reszketős öreg bácsi-szerepek mestere Kovács Sándor, remekelt Laroque szerepében. Déri (Laubellan) minden volt, csak öreg ember nem. Dési (Bevallan) jól alakította a haznosleső ficsurat; az ő játékába azonban nem ártott volna egy kis, a ficsurakhoz illő nyegles kedést vegyíteni. Megdicsérhetjük még Tóth Lajost (Alain), Nagy Mariskát (Helén), Kirti Terézt (Vaubergerné) és a kis Kovács Margitkát (Kristine).

Szerda, febr. 4.

Kornevillei harangok. Margó Zelma olyan Szerpolettet mutatott be, amely alakításánál tökéletesebbet már nem kívánhatunk. Remek kosztümje, amelyet a második felvonásban láttunk, híven utánozta a szobalányból vedlett grófkisaszszony izléstelen cifrázkodását. Edes jókedve átragadt a közönségre és hatalmas impulzust adott az általános sikernek. Márton Miklósnak (Grenisó) fiatalos, üde hangja van, mely azonban a felsőbb regiszterekben vagy túlerőltetés, vagy fejletlenség miatt sokat veszít tiszta csengéséből. Játéka olyan, mint a jó tenoristáké lenni szokott. Egyben azonban mester: úgy gixerzik, mint egy könnyelmű rövidáru-szegéd. Az első jelenésben nyolc ilyet olvastunk össze (nem rövidáru-szegédet ám, hanem telivér gixert). A második felvonásban egy igazán csinos énekszámát megismételték vele, amit a kis Icarus egy rém magas hanggal akart meghálálni. Ezt azonban úgy elnyelte a zsinórpadlás, hogy mi csak a fölvezető lépését láthattuk. Márton Miklós hangja mindezek mellett a fejlődésnek már olyan stádiumában van, hogy szép jövőt jósolhatunk neki. A legistább, legcsengőbb hangja ma Rajcsányinak (Henry márkii) volt, aki igazán remek élvezetet nyújtott kitűnően sikerült énekszamaival. Szalókiné (Zsermén) rekedtsége dacára szépen, énekel meg is ujjazták. Korcsnak erős szerepe Gáspár apó.

Szól.

Falu rosszsa. E hó 10-én kedden kerül színe-re Rajcsányi Istvánnak, a társulat szép hangu baritonistájának jutalomjátéka alkalmából. Elvezetes estére van kilátásunk.

Ház eladás.

Palotai-utca 38. sz. Gyurtsik-féle ház szabad kézből eladó.

Magán árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy a megyés Püspök ur Ömeltóságának folyó évi január hó 12-én 2116/1902. szám alatt kelt engedélye alapján néhai özv. Peresztégi Nagy Györgyné szül. Rajos Erzsébet által alapítványul tett és a felsővárosi plebánia tulajdonát képező, a Rác-utca alatti dűlőben fekvő szántó és rét magán árverésre bocsájtatik a következő feltételek mellett:

- 1) Az eladandó ingatlan a székesfehérvári 305 számú betétben A IV. 1-7 sor 10739-10745. hszámok alatt van bevezetve és ilkvileg kitüntetett 6132 □ ölet tesz ki.
- 2) Kikiáltási ár 6000 korona és az árve-

rezní szándékozók tartoznak bántapénzül 600 koronát készpénzben alulírott kezéhez letenni, mely összeg a vételárba beszámíthatni fog. Az árverési vevő tartozik a vételárat az egyházhatósági jóváhagyás közlésétől számított 14 nap alatt készpénzben alulírottnál lefizetni és annak megtörténtével fog a tulajdonjog átiratására alkalmas szerződés az árverési vevő költségen kiállíttatni és felsőbb jóváhagyás alá terjesztetni. Ha árverési vevő a vételár fizetési költségeinek eleget nem tesz, ezen esetben a bántapénzt az árverési vevő elveszíti.

3) A jogügyleti illeték megfizetése a vevőt terheli.

4) A magán árverés 1903. évi február hó 8-án d. e. 11 óraker Székesfehérvárott a város-ház nagytermében fog megtartatni, hol az árverezni szándékozók személyesen vagy igazolt meghatalmazottjuk által megjelenni tartoznak.

5) Az árverési vevő a megvett ingatlan tényleges birtokába a vételár lefizetésekor lép és az adó 1903. január 1-től fizeti.

6) Az ingatlanra az elhunyt alapítványozó javára bekebelezett holtigiani haszonélvezeti szolgalmi jog az áthalalozástól számított 3 év elteltével fog ilkvileg töröltetni.

7) Az egyházmegyei hatóság fentartotta magának azon jogot, hogy a fenti magán árverés útján adandó vételi ígíretet jóváhagyja, vagy a jóváhagyást indokolás nélkül megtagadja és így az adásvevési jogügylet csak az egyházmegyei hatóság jóváhagyása által válik jogervényessé.

8) További felvilágosítások alulírott ügyvédi-irodájában nyerhetők.

Kelt Székesfehérvárott, 1903. évi január 29.

Dr. Szabady József,
egyházmegyei ügyész,
székesfehérvári lakos.

Ház eladás.
Sarló-utca 39. sz. alatt VIG JANOSNE s gyermekei tulajdonát képező ház szabad kézből eladó. — Feltételekről Dr. Saára Gyula ügyvéd (Kossuth-utca 8. szám a.) ad bővebb felvilágosítást.

Coakszának

Alulírott légszeszgyárl igazgatóság a legjobb minőségű sziléziái darab köszönből előállított

Coakszának

métermázsáját 4 koronáért a légszeszgyárban ajánlja.

Utárvány ugy a székesfehérvári kereskedelmi bankban, valamint a „Magyar király” szállodával szemben levő Pollák Gusztáv és Társa helybéli cégnél és a légszeszgyárban váltható.

Székesfehérvári légszeszvilágítási társalat igazgatója:
MRÁZ V.

MEGHIVÁS.

A „Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezet“

f. é. február hó 15-én délután 3 órakor a belvárosi kath. kör helyiségében tartja Rendes Évi Közgyűlését

melyre a t. c. szövetkezeti tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A zárószámadások bemutatása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseinek tárgyalása s a tiszta jövedelem felett való határozat.
4. Három rendes és két pót felügyelő bizottsági tag választása.
5. Esetleges indítványok (ha legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt beadatnak. Alapszabályok 29. §.)
6. Két tag kiküldése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Székesfehérvár, 1903. február 4.
A Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezet igazgatósága.

MEGHIVÓ.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

1903. évi február hó 21-dikén délután 3 órakor

AZ INTÉZET HELYSÉGÉBEN

57-ik rendes évi közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 14-dik §-a értelmében a közgyűlésen részvételre csak oly részvény jogosít, mely a részvevőre legalább négy héttel a közgyűlés napja előtt átíratott és a mely még le nem járt szelvényeivel együtt legkésőbbben a közgyűlést megelőző napon a társaság pénztárában letételt, vagy melynek 23. §-a c) esetében bírói letétbe helyezése igazoltatik.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése, 1902. üzleti évről.
2. A felügyelő bizottság jelentése, 1902. üzleti évről.
3. Határozat a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása tárgyában.
4. Számadási felmentvény tárgyában határozat az igazgatóság és felügyelő bizottság részére az 1902. évi számadásra nézve.
5. A nyugdíjazásra vonatkozó alapszabályok 2. 3. 7. 8. 11. 15. 21. 26. §§. módosítása.*)
6. Megválasztása: a) 3 igazgatósági tagnak 4 évre; b) 6 választmányi tagnak 4 évre; c) 1 választmányi tagnak 1 évre; d) 5 felügyelő-bizottsági tagnak 2 évre.

Székesfehérvár, 1903. évi január hó 30-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

*) A módosítási tervezetet az érdeklődők az intézet helyiségében átvethetik.

A Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezet mérleg-számlája

1902. jan. 1-től.—1902. dec. 31-ig.

V a g y o n				T e h e r			
	K.	f.	K.	f.		K.	f.
Kézpénz			693	91	767	00	—
Árukészlet			12138	54	Áruhitelezők	7384	18
Adószók			2153	08	Tartalékalap	416	05
Felszerelés	1342	73			Egyenleg mint nyereség	775	43
20% leírás	268	54	1074	19			
Alakulási költség	128	7					
20% leírás	25	73	102	94			
Egy havi házbér			83	—			
			16245	66		16245	66

Veszteség-nyereség-számla.

K i a d á s				B e v é t e l			
	K.	f.	K.	f.		K.	f.
Házbér	1000	—	Áruknál nyers bevétel		8501	84	
Személyzet fizetése	3100	—					
Adó és illeték	401	42					
Szállítási költség	2480	57					
Üzleti költség	450	15					
Felszerelés 20%	268	54					
Alakulás 20%	25	73					
Egyenleg mint nyereség			775	43			
	8501	84				8501	84

1901. december 31-én volt 431 tag 732 üzletrésszel, 1902. évben belépett 23 tag 35 üzletrésszel, kilépett 0 tag 0 üzletrésszel, 1902. dec. 31-én van 454 tag 767 üzletrésszel. Székesfehérvár, 1902. december 31-én.

Streit Ferenc s. k.,
alelnök.

Kósa Ferenc s. k.,
igazgató.

K. Horváth István s. k.,
elnök.

Knittelhoffer Ferenc s. k.,
igazgató.

Pángi Lipót s. k.,
igazgató.

Ezen mérleg-veszteség- és nyereség-számla a felügyelő bizottsági tagok által megvizsgáltván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezően találtatott. Székesfehérvár, 1903. február hó 3-án.

Dr. Szabady József s. k.,
felügyelő bizottsági tag.

Dr. Klauz György s. k.,
a felügyelő bizottság elnöke.

Schmölitz József s. k.,
a felügyelő bizottság jegyzője.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.